

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af barselsloven (Bedre barselsvilkår til forældre med indlagte nyfødte børn og udvidet ret til dagpenge under sorgorlov)

April 2025

J.nr. 2025 - 223

Indledning

Udkast til forslag til lov om ændring af barselsloven (Bedre barselsvilkår til forældre med indlagte nyfødte børn og udvidet ret til dagpenge under sorgorlov) har været sendt i ekstern høring i perioden 28. januar til 25. februar 2025.

Med lovforslaget foreslås forældres ret til fravær og barselsdagpenge forlænget fra i alt tre måneder til 12 måneder for hver forælder i forbindelse med hospitalsindlagte nyfødte børn. Derudover foreslås at sidestille såkaldt ”tidligt hjemmeophold” med behandling i hjemmet med hospitalsindlæggelser (ændring til barselslovens § 14).

Med lovforslaget foreslås endvidere, at retten til dagpenge under sorgorlov udvides for forældre der mister et barn, og som har modtaget tabt arbejdsfortjeneste ved pasning af et sygt barn i hjemmet i mere end to år. Forslaget indebærer, at der ved opførelsen af beskæftigelseskravet for ret til dagpenge under sorgorlov vil kunne ses bort fra alle perioder, hvor forælderen har modtaget tabt arbejdsfortjeneste (ændring til barselslovens §§ 27 og 28).

Der er modtaget høringssvar fra Akademikerne, Ankestyrelsen, Barsel.dk, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Psykologforening, Danske Regioner, Forhandlingsfællesskabet, KL, Kræftens Bekæmpelse, Kvinderådet, KVINFO og Udbetaling Danmark (UDK).

Dansk Artistforbund har meddelt, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Barsel.dk bemærker, at lovforslaget ikke har konsekvenser for Barsel.dk.

KVINFO anbefaler, at lovforslaget ligestillingsvurderes. Hertil bemærkes, at efter beskæftigelsesministeriets sædvanlige praksis vil en ligestillingsvurdering af lovforslaget blive offentliggjort på Folketingets hjemmeside i forbindelse med lovforslagets fremsættelse.

1. Bedre barselsvilkår til forældre med indlagte nyfødte børn

Akademikerne og Forhandlingsfællesskabet er positive overfor, at lovforslaget sidestiller tidligt hjemmeophold med hospitalsindlæggelse, og at perioden for forlængelse udvides fra 3 måneder i alt til 12 måneder for hver forælder, således at forældrene får mulighed for at holde fraværet sammen.

Derudover finder Akademikerne det positivt, at barselslovens § 21 d ændres, således, at fravær efter §§ 13 og 14 ikke længere er begrænset af, at skulle være afholdt inden for 16 måneders efter barnets fødsel eller modtagelse.

CFU bakker op om de forbedrede dagpengerettigheder for forældrene til indlagte nyfødte, herunder ved fortsat behandling i hjemmet på "tidligt hjemmeophold".

DA (Dansk Arbejdsgiverforening) finder forslaget om udvidelse af forældres ret til fravær og barselsdagpenge i forbindelse med hospitalsindlagte nyfødte børn fra 3 måneder til 12 måneder til hver forælder sympatisk, men DA finder det problematisk, at der ikke er foretaget beregninger, som kan give en indikation på, hvordan ordningen vil blive brugt, da virksomhederne vil skulle håndtere både medarbejderes brug af ordningen og yderligere fravær.

DA er enige i, at forslaget til betyde en mere rolig start for de familier, hvor deres nyfødte indlægges. DA bemærker dog, at der på det private arbejdsmarked ofte findes løsninger, som tager højde for de situationer, hvor et nyfødt barn hospitalsindlægges, som betyder, at forældrene har brug for fleksibilitet i en periode. DA bemærker videre at der bl.a. er taget højde for dette i overenskomsterne på store dele af det private arbejdsmarked, hvor der er ret til frihed med løn i op til 5 dage ved barns hospitalsindlæggelse for den ene forælder.

Dansk Psykologforening ser det som en væsentlig forbedring af både børn og forældres vilkår, at retten til dagpenge og fravær forlænges, og bemærker at dette giver forældrene en større ro og tryghed samt sikrer, at barnet får øget forældrenærvær i en sensitiv periode.

Danske Regioner bemærker, at de tidligere har udtrykt ønske om, at tidligt hjemmeophold med behandling i hjemmet (THO) skulle sidestilles med hospitalsindlæggelse, og er derfor positivt indstillet over for den del af forslaget. Danske Regioner anerkender, at forældrene ligestilles i retten til fravær, da forløbet kan være meget belastende for forældrene.

Kvinderådet og KVINFO finder det positivt, at forældres ret til fravær og barselsdagpenge forlænges fra i alt 3 måneder til 12 måneder for hver forælder i forbindelse med barnets hospitalsindlæggelse, samt at tidligt hjemmeophold bliver sidestillet med hospitalsindlæggelse og dermed medregnes i forlængelsen af fraværs- og barselsdagpengeretten.

KVINFO bemærker, at forslaget giver begge forældre lige muligheder for, at være der for barnet ved hospitalsindlæggelse eller tidligt hjemmeophold. KVINFO bemærker videre, at som loven er nu, risikerer én af forældrene at skulle tage ulønnet orlov eller sige sit arbejde op for at passe barnet, da der ved hjemmebehandling fortsat vil være behov for omfattende pleje.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Beskæftigelsesministeriet kvitterer for den brede opbakning fra høringsparterne til denne del af lovforslaget, der udmønter en af de to initiativer på barselsområdet, som følger af finanslovsaftalen for 2025.

Forslag om at sidestille ambulant behandling med hospitalsindlæggelse og tidligere ikrafttræden

CFU og Forhandlingsfællesskabet foreslår, at retten til forlængelse af fraværs- og dagpengeretten udvides til at omfatte al ambulant behandling af barnet, som træder i stedet for hospitalsindlæggelse og ikke kun hjemmeophold i forlængelse af indlæggelse.

Dansk Psykologforening vurderer, at der med de foreslåede forbedrede barselsvilkår for forældre med indlagte nyfødte børn er tale om en væsentlig forbedring for de af deres medlemmer, der måtte omfattes af denne lovændring, og ønsker, at den træder i kraft samtidig med loven den 1. juli 2025, eller hurtigst muligt herefter.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Det følger af aftale om finansloven for 2025, at "tidligt hjemmeophold" sidestilles med hospitalsindlæggelser, således at perioden, hvor det nyfødte barn er udskrevet til behandling i hjemmet, også medregnes i forlængelsen af fraværs- og barselsdagpengeretten. Forslaget om, at fraværs- og dagpengeretten forlænges som følge af al ambulant behandling af barnet, ligger således uden for aftalen.

Lovforslaget foreslås generelt at træde i kraft den 1. juli 2025, mens de dele af lovforslaget, der udmønter initiativet om bedre barselsvilkår for forældre med indlagte nyfødte børn træder i kraft den 1. januar 2026. Den senere ikrafttræden for denne del er nødvendig for at sikre tid til implementering samt it-udvikling- og tilpasninger hos UDK i 2025.

Dokumentation for tidligt hjemmeophold

DA bemærker at det er vigtigt, at det sikres, at der er tilstrækkelig dokumentation for, at det tidlige hjemmeophold træder i stedet for hospitalsindlæggelse

Udbetaling Danmark (UDK) bemærker, at det er afgørende for UDK's administration af de nye regler, at UDK kender datoen for barnets udskrivelse eller ophør af THO, idet korrekt udbetaling af barselsdagpenge forudsætter en slutdato.

UDK henviser til, at det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at perioden med THO skal dokumenteres på tilsvarende måde som hospitalsindlæggelse, og at det af dokumentationen skal fremgå, fra hvilken dato THO ophører. UDK bemærker i den forbindelse, at UDK også har brug for en slutdato i de tilfælde, hvor barnet er indlagt, men ikke er udskrevet til THO. UDK forstår reglerne således, at tilkendelse af barselsdagpenge under indlæggelsen også forudsætter, at borger kan angive en slutdato.

Det er UDK's opfattelse, at slutdatoen ikke vil være kendt, før barnet er udskrevet, eller THO er ophørt, og slutdatoen vil derfor først på dette tidspunkt fremgå af journaludskrifter eller lignende dokumentation. UDK bemærker hertil, at det vil be-

tyde, at forældre til indlagte børn først kan få barselsdagpenge for indlæggelsesperioden, når barnet er udskrevet, eller THO er ophørt, da det først er fra dette tidspunkt, at forældrene kender slutdatoen og kan dokumentere den. Det vil i nogle tilfælde betyde, at forældrene ikke har et forsørgelsesgrundlag under indlæggelsen eller THO, hvilket ifølge forslaget kan være en periode på op til 12 måneder.

UDK bemærker videre, at de nuværende regler med en forlængelse på 3 måneder på grund af indlæggelse ikke har givet anledning til samme problematik, idet forældrene typisk har brugt af deres almindelige 24 ugers orlov, indtil de har kendt datoen for udskrivelsen. Herefter har UDK opskrevet forældrenes orlovskonto med indlæggelsesperioden, og forældrene har således ikke haft en periode uden forsørgelsesgrundlag.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Det fremgår af lovbemærkningerne, at hvis barnet udskrives til THO, vil perioden med THO skulle dokumenteres på tilsvarende måde som hospitalsindlæggelsen, f.eks. ved journaludskrift fra hospitalet, udskrift fra Sundhed.dk. eller lignende, som dokumenterer, at barnet efter indlæggelsen har været på THO. Det skal af dokumentationen fremgå, fra hvilken dato THO er ophørt.

Videre fremgår det af lovbemærkningerne, at det er en forudsætning for at forlænge fraværperioden med ret til barselsdagpenge, at indlæggelsesperioden og perioden med THO er dokumenteret ved journaludskrift fra hospitalet eller lignende, f.eks. udskrift fra Sundhed.dk, som dokumenterer, at barnet har ophold på hospitalet under indlæggelsen, og at THO dokumenteres med en slutdato.

Til UDK's bemærkning om, at det er vigtigt for UDK at kende slutdatoen for henholdsvis hospitalsindlæggelse og THO, bemærkes, at Beskæftigelsesministeriet er enig med UDK i, at for at UDK kan forlænge forældrenes fraværret med ret til barselsdagpenge som følge af, at det nyfødte barn er indlagt på hospital/og eller er på tidligt hjemmeophold, skal forældrene dokumentere perioden med hospitalsindlæggelse og perioden med tidligt hjemmeophold. Dette indebærer, at hvis barnet ikke udskrives til tidligt hjemmeophold i forlængelse af hospitalsindlæggelsen, skal det af dokumentationen fremgå, hvornår barnet er udskrevet fra hospitalet. Hvis barnet udskrives til tidligt hjemmeophold i forlængelse af hospitalsindlæggelsen, skal det af dokumentationen fremgå, hvornår THO er ophørt.

Beskæftigelsesministeriet bemærker endvidere, at det ikke er hensigten med reglerne, at UDK først kan udbetale barselsdagpenge til forældrene, når barnet er udskrevet fra hospitalet, eller THO er ophørt. Slutdatoen er alene relevant i forhold til, at UDK kan foretage en korrekt forlængelse af forældrenes fraværperiode med ret til barselsdagpenge. Ved udbetaling af barselsdagpenge, mens barnet er hospitalsindlagt eller udskrevet til THO, skal UDK sikre sig, at foreligger dokumentation for at barnet er hospitalsindlagt og/eller udskrevet til THO.

Afholdelse af den forlængede orlov

UDK finder det uklart, om forældrene skal holde orloven i en sammenhængende periode direkte efter udskrivelsen eller ophør af THO. Reglerne om, at forældrene skal holde deres orlov inden for 1 år efter barnets fødsel eller modtagelse, giver

normalt forældrene en fleksibilitet, når de skal planlægge, hvordan de vil afholde deres orlov.

For at opretholde en fleksibilitet for forældre til indlagte børn, er det praksis hos UDK, at 1 års perioden forlænges med indlæggelsesdagene, hvilket betyder, at én af forældrene kan få en samlet afholdelsesperiode på op til 1 år og 3 måneder efter de nugældende regler i barselslovens § 14, stk. 2. En sådan fortolkning af reglerne vil imidlertid i forhold til lovforslaget betyde, at hver forælder vil kunne få en samlet afholdelsesperiode på op til 2 år, hvilket vil medføre, at en eventuel arbejdsgiver skal acceptere, at medarbejderen er på orlov i en meget lang periode.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Bemærkningerne til lovforslaget § 1, nr. 4, er blevet præciseret i overensstemmelse med UDK's praksis, så det fremgår tydeligt, at indlæggelsesdagene og dagene med THO lægges til afholdelsesperioden.

Økonomi

DA finder det problematisk, at der ikke er foretaget beregninger, som kan give en indikation på, hvordan ordningen vil blive brugt, da virksomhederne vil skulle håndtere både medarbejderen brug af ordningen og yderligere fravær. I en tid, hvor der er stort fokus på administrative byrder og arbejdsudbuddet generelt, finder DA det besynderligt at lovforslaget ikke indeholder oplysning om, hvor mange nyfødte, der hospitalsindlægges inden for de første 46 leveuger. Dette kunne give en indikation af hvor mange forældrepar, der vil kunne tænkes at få brug for at udnytte fraværsretten.

DA stiller desuden spørgsmålstejn ved, at lovforslaget konkluderer, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser er ubetydelige og ikke kvantificerbare, mens der samtidig angives konkrete drifts- og administrationsomkostninger for Udbetaling Danmark.

Danske Regioner bemærker, at muligheden for at afholde fraværet i et ikke-kontinuerligt forløb kan påvirke arbejdstilrettelæggelsen og potentielt have indvirkning på arbejdsudbuddet.

KL bemærker, at en udvidelse af orloven kan føre til, at flere forældre midlertidigt træder ud af arbejdsmarkedet, hvilket kan reducere den samlede arbejdsstyrke.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Beskæftigelsesministeriet bemærker i forhold til den forventede brug af den foreslåede forlængelse af fraværsret, at på baggrund af data fra Sundhedsdatastyrelsen bygger de økonomiske skøn på antagelsen om, at forældre til ca. 75 nyfødte indlagte børn på hospitaler og forældre til ca. 900 nyfødte børn på tidligt hjemmeophold (THO) hvert år vil få gavn af forslaget, idet de vil kunne forlænge retten til fravær og barselsdagpenge.

Beregningerne tager afsæt i en fuld udnyttelse af retten til fravær og barselsdagpenge i forbindelse med nyfødtes hospitalsindlæggelse både før og efter lovforslaget. Det forudsættes desuden, at de forældre, der berøres af lovforslaget allerede i dag aftaler fravær med deres arbejdsgiver og dermed har ret til dagpenge efter

barselslovens § 26. § 26 giver ret til dagpenge ved pasning af alvorligt syge børn, når barnets sygdom kræver mindst 12 dages ophold på hospital eller en lignende institution. Der er således i høj grad tale om en forskydning mellem ret til dagpenge efter barselslovens § 14 og § 26.

Derudover bemærkes, at THO-varigheden beror på en lægefaglig vurdering fra sygehuset. Lovforslaget ændrer ikke på den lægefaglige vurdering af, hvorvidt et barn skal være indlagt eller udskrives til THO, hvorfor den samlede varighed af fraværet ikke forventes at stige. Det vurderes derfor, at en forøgelse af den øvre grænse for forlængelse til 12 måneder pr. forælder ikke vil medføre en stigning i den gennemsnitlige varighed på THO, men vil føre til en forskydning mellem hospitalsindlæggelser og THO. Antagelsen om en uændret varighed gør sig ligeledes gældende for hospitalsindlæggelser.

I forhold til de erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet bemærker Beskæftigelsesministeriet, at data fra Sundhedsdatastyrelsen viser, at mindre end 0,2 pct. af alle nyfødte, der indlægges inden uge 46, er indlagt på hospital i mere end tre måneder. Da det kun er en lille andel af nyfødte, der indlægges i mere end tre måneder inden for de første 46 uger, vurderes udvidelsen af fraværsretten at berøre en begrænset gruppe forældre. Desuden vil forældre i dette tilfælde i forvejen kunne gøre brug af dagpengereetten efter § 26, jf. ovenfor, hvis de har aftalt fravær med deres arbejdsgiver.

Forslaget ændrer således primært på forældrenes individuelle fraværsret, da sidestillingen af THO med hospitalsindlæggelse giver berørte forældre bedre muligheder for at tilpasse deres fravær efter barnet og familiens behov.

På baggrund af ovenstående vurderes lovforslaget samlet set ikke at have en mærkbar effekt på arbejdsudbuddet. Det er også vurderingen, at lovforslaget vil have begrænsede erhvervsøkonomiske konsekvenser.

2. Udvidet ret til dagpenge under sorgorlov

Akademikerne, CFU, Dansk Psykologforening, Danske Regioner, Forhandlingsfællesskabet, KL, Kræftens Bekæmpelse og Kvinderådet og KVINFO er positive overfor, at lovforslaget udvider retten til dagpenge under sorgorlov.

Ankestyrelsen bemærker, at forældre kan bevilges tabt arbejdsfortjeneste, selvom de ikke har haft en tilknytning til arbejdsmarkedet forud for bevillingen af tabt arbejdsfortjeneste eller alene har haft beskeden eller sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet. Disse forældre vil ikke opfylde beskæftigelseskravet efter barselslovens § 27 eller § 28, og vil som følge heraf ikke opnå ret til barselsdagpenge under sorgorlov.

Ankestyrelsen bemærker videre, at det ikke fremgår af lovforslaget, om de ændrede regler medfører ændringer i bekendtgørelse om opgørelse af beskæftigelseskrav og beregning af barselsdagpenge mv.

UDK bemærker, at det er afgørende for administrationen af de nye regler, at UDK har oplysninger om borgers beskæftigelse forud for perioden med tabt arbejdsfortjeneste. Hvis UDK ikke har adgang til disse oplysninger via indkomstregistret, fordi borger har fået tabt arbejdsfortjeneste i en lang årrække, er borger nødsaget til at indsende dokumentation for beskæftigelsen forud for perioden med tabt arbejdsfortjeneste. Det står uklart for UDK, om borger kan fremskaffe en sådan dokumentation, idet retten til sorgorlov forløber til barnets 18. år, og der kan derfor i nogle tilfælde være tale om dokumentation der ligger mange år tilbage i tid.

I forlængelse af ovenstående bemærkes det, at UDK ikke kan indhente oplysninger om tabt arbejdsfortjeneste via indkomstregistret forud for den 1. januar 2017, hvorfra det var muligt at indberette den indkomstart. UDK's indhentelse af oplysninger om tabt arbejdsfortjeneste forud for den 1. januar 2017 vil derfor ikke være automatiseret.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Beskæftigelsesministeriet kvitterer for den brede opbakning fra høringsparterne til denne del af lovforslaget, der udmønter en af de to initiativer på barselsområdet, som følger af finanslovsaftalen for 2025.

Herudover bemærkes, at det er et grundlæggende princip, at retten til dagpenge efter barselsloven forudsætter tilknytning til arbejdsmarkedet og opfyldelse af beskæftigelseskravet. Forslaget ændrer således ikke på, at der fortsat vil være forældre uden tilknytning til arbejdsmarkedet, der ikke vil kunne få dagpenge under sorgorlov. Det kan f.eks. være forældre på kontanthjælp, selvforsørgende, hjemmegående eller forældre, der på anden vis ikke har haft beskæftigelse nok forud for perioden med tabt arbejdsfortjeneste.

Forslaget ændrer ikke på de gældende regler for beregning af dagpenge for forældre, der forud for perioden med sorgorlov har modtaget godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste. Reglerne fremgår af bekendtgørelse om opgørelse af beskæftigelseskrav og beregning af barselsdagpenge m.v.

Beskæftigelsesministeriet har noteret UDKs bemærkninger om, at forældre i visse situationer selv vil skulle indhente dokumentation for beskæftigelse forud for perioden med godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste.

3. Øvrigt

Forslag om ændring af 46 uger til 1 år i §§ 13, 14 og 15

Akademikerne foreslår, at perioden på 46 uger i barselslovens §§ 13-15 samtidig ændres til 1 år efter barnets fødsel eller modtagelse, så der skabes overensstemmelse med den periode, som fravær efter §§ 9 og 10 (fravær efter 10 uger efter fødslen, tidligere forældreorlov) skal være afholdt inden for, jf. barselslovens § 21. Der var tidligere overensstemmelse mellem disse perioder, men i forbindelse med lov nr. 343 af 22. marts 2022, hvor man ændrede barselslovens § 21 fra "indtil 46 uger" til "indtil 1 år" konsekvensrettede man ikke samtidig perioderne i §§ 13-15.

CFU foreslår, at retten til forlængelse af barselsdagpenge generelt følger de afviklingsperioder, som barselsloven fastlægger – f.eks. 1 år i § 21 - og ikke 46 uger, som var afviklingsperioden for dagpengeretten i den tidligere barselslovgivning.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Lovforslaget gennemfører to initiativer fra aftalen om finansloven for 2025. Beskæftigelsesministeriet har noteret sig ønsket om at ændre perioden for afvikling af fravær efter barselsloven, men bemærker, at dette falder uden for finanslovsaftalen.